

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK III

ŁÓDŹ, ŚRODA, 23 CZERWCA 1948 ROKU

Nr 171 '825

Tak rządzi lud

Łaska dla wrogów

dowodem siły i trwałości demokracji

Amnestionowani w C. S. R. stają do pracy nad budową Nowej Republiki

Jak donoszą z Pragi, w poniedziałek rozpoczęto zwalniać z więzień osoby, podlegające amnestii, proklamowanej w sobotę przez Prezydenta Gottwalda. Pierwszą wiadomość o symbolicznej białej fladze, powiewającej na pustym więzieniu, otrzymano z Cheb.

Wszystkich więźniów w liczbie 782 zwolniono już we wczesnych godzinach rannych z więzienia przy Sądzie Okręgowym w Pradze.

Minister Sprawiedliwości Cepicka użądził przed swym wyjazdem do Polski konferencję prasową, na której szczegółowo omówił znaczenie amnestii ogłoszonej przez Prezydenta Gottwalda. Minister podkreślił, że amnestia świadczy o trwałości ustroju ludowo-demokratycznego w Czechosłowacji. Była ona dotkliwym ciosem dla wrogiej propagandy, która wszelkimi sposobami usiłuje oczernić Czechosłowację.

Nie jest przypadkiem — oświadczył min. Cepicka — że prasa i radio zagraniczne na zachodzie, całkowicie przemilczały fakt amnestii. Mówca stwierdził, że na mocy ustawy amnestyjnej

zwolnionych zostanie obecnie znacznie więcej ludzi, niż w ciągu 13 amnestii, ogłoszonych w dawnej Czechosłowacji.

Pod koniec minister Cepicka zaznaczył, że Ministerstwo Opieki Społecznej udzieli pomocy osobom, zwolnionym w ramach amnestii. Mówca wezwał obywateli, ażeby ułatwili amnestionowanym uzyskanie pracy i umożliwili im tym samym wzięcie udziału w budowie nowej Republiki.

Fachowcy z ZSRR

współpracują w walce ze stonką

W ramach polsko-radzieckiej konwencji o współpracy w zwalczaniu szczególnie groźnych chorób i szkodników roślin uprawnych, przybyła do Polski 9-osobowa grupa pracowników radzieckiej służby ochrony roślin, w celu zapoznania się z akcją likwidacji wykrytych w Polsce ognisk stonki ziemniaczanej.

Po przybyciu fachowcy radzieccy wyjechali pojedynczo na teren 6 województw, w których przeprowadza się zwalczanie stonki. W czasie pobytu w Polsce pracownicy radzieckiej służby ochrony roślin będą również współpracować w akcji przeciwstonkowej ze stacjami ochrony roślin.

Co zrabował Hitler

to dziś rabują Anglicy

Co kilka dni tajemnicze samochody opuszczają dziedziniec b. Banku Rzeszy we Frankfurcie i, naładowane dużymi skrzyniami, udają się w kierunku lotniska. Tam pod strażą silnych oddziałów amerykańskich, skrzynie załadowują na samolot, który wywozi je do Wielkiej Brytanii.

W ten sposób transportowane jest do Banku Anglii w Londynie złoto, wartości 66 milionów dolarów, skradzione przez Niemców w całej Europie.

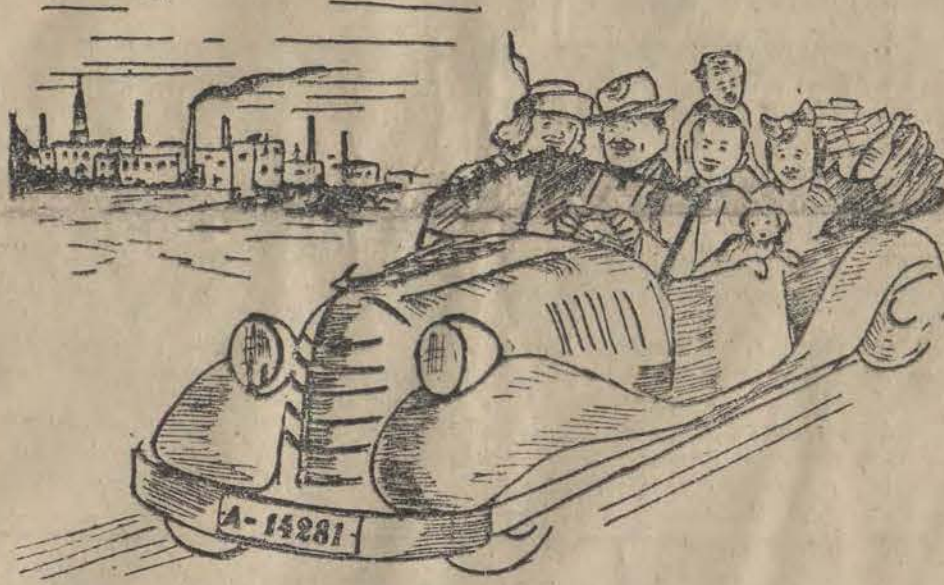
Składa się ono z najrozmaitszych przedmiotów, począwszy od starych dublonów hiszpańskich a skończywszy na złotych zębach, wrywanych przez Niemców w obozach koncentracyjnych w Polsce, Czechosłowacji, Jugosławii i innych krajach.

Afera przemytnicza

wykryta w Czechosłowacji

W Czechosłowacji wykryto wielką aferę przemytniczą, która przypomina naszą sprawę hr. Potockiego. Bohaterką czeskiej afery jest hr. Platerowa, która uzyskała pozwolenie na wyjazd za granicę.

Podczas rewizji bagażów hrabiny do konano sensacyjnych odkryć. Platerowa wiozła kosztowności i biżuterię wartości kilku miliardów koron.

Pan naczelnik załatwia swe pilne... „sprawy służbowe”
(Patrz wiadomość na stronie 2-ej.)

Reforma walutowa w Berlinie

przedmiotem obrad przedstawicieli 4-ch mocarstw. — Chaos gospodarczy w strefach zachodnich

Dowódca radzieckiej strefy okupacyjnej Niemiec marszałek Sokolowski przyjął zaproszenie dowódcy strefy brytyjskiej gen. Robertsona na wspólną konferencję 4-ch gubernatorów dla

omówienia zagadnień związanych z przeprowadzeniem reformy walutowej w Berlinie.

Komisja gospodarcza Niemiec zwróciła się do władz radzieckich z prośbą o

rozciągnięcie reformy walutowej jaka zostanie dokonana w radzieckiej strefie na cały Berlin.

Jednocześnie komisja prosi o opodatkowanie kapitałów i dużych dochodów.

Pierwszym skutkiem reformy walutowej przeprowadzonej w strefach zachodnich jest znaczny wzrost bezrobocia. Szereg przedsiębiorstw zapowiedziało likwidację. W Kolonii i Hannoverze wiele zakładów przemysłowych już wypowiedziało pracę robotnikom.

Niemieckim fabrykom samochodowym jak Opel, Volkswagen i Mercedes grozi zamknięcie z powodu braku surowców. Dzięki likwidacji fabryk niemieckich, producenci amerykańscy zamierzają zalać rynek niemiecki swoimi samochodami. Pierwszą fabryką amerykańską, która zaopatrzy Niemców w swoje produkty jest Studebaker.

Kraje naddunajskie

odbędą konferencję w Belgradzie

Marszałek Tito wyraził zgodę na odbycie w Belgradzie konferencji 10 państw dla spraw żeglugi na Dunaju.

Zawiedzione nadzieje

(Kr). W krajach „uszcześliwionych pomocą” planu Marshalla coraz silniej rozlegają się głosy obawy, niezadowolenia i buntu. Stanowisko społeczeństwa francuskiego znane już jest naszym Czytelnikom. Posłuchajmy obecnie głosów z Włoch i Wielkiej Brytanii.

We Włoszech Zdrój klasy robotniczej spod znaku Saragata, którzy podczas niedawnych wyborów wynosili pod niebiosa korzyści, płynące z planu Marshalla. dziś... zmienili zdanie. Sam Saragat, jak i jego koledzy ministrowie Lombardi i Tremollini, wyrażają obecnie poważne wątpliwości, czy pomoc USA będzie rzeczywiście „zbawienna” dla Włoch i ostrzegają, że nie uratuje ona życia gospodarczego.

Oczywiście saragatowcy nie „zmienili zdania”. Nie ulega wątpliwości, że widzieli prawdę równie dokładnie parę tygodni temu. Chcą jedynie w ten sposób otumanic resztki swych zwolenników, którzy pod wpływem gwałtownej zmiany cen i katastrofalnej sytuacji coraz tłumniej przechodzą do partii socjalistycznej Nenni'ego.

Coraz pesymistyczniejsze głosy rozlegają się również w prasie finansowej Wielkiej Brytanii. Tygodnik „Economist” pisze:

„Horyzont ekonomiczny jest coraz czarniejszy. Dolary marshallowskie nie przyczynią się do uniknięcia klęski gospodarczej w najbliższych 12 miesiącach. Nadzieja na skuteczność pomocy amerykańskiej zawiodła”.

Cała prasa finansowa Anglii podkreśla, że na planie Marshalla nie można się oprzeć, bowiem może on w każdej chwili ulec zmianie według widzi mi się finansistów amerykańskich. A już najbardziej niepokoi Anglików fakt, że sam Marshall, jak i administrator jego planu Hoffman dbają przede wszystkim o to, aby zwiększyć kredyty przeznaczone dla Niemiec, oczywiście kosztem innych państw marshallowskich.

Wybitny ekonomista brytyjski Arthur Salter pisze:

„Jest rzeczą pewną, że jakiegokolwiek będą dalsze koleje planu Marshalla, redukcja sum przeznaczonych dla „odbudowy Europy” dotknie zawsze w mniejszym stopniu Niemcy, niż inne kraje”.

Jeśli do tego dodamy — jak alarmuje konserwatywny „Daily Express” — że zamiast koniecznych maszyn Anglia otrzymuje suszone jaja, suszone owoce i sok pomarańczowy za dziesiątki milionów dolarów, to będziemy mieli miarę zaniepokojenia i rozgoryczenia społeczeństwa brytyjskiego w stosunku do swych amerykańskich „dobroczyńców”.

PRZYGODY WICKA I WACKA

LITERAT: — Dziś obchodzimy tradycyjne Wianki i święto Wandy, co nie chciała Niemca...

WACEK: — Miała baba rację!
WICEK: — Zamknij jadaczkę!

(Spiewają)
Leży Wanda w naszej ziemi,
Co nie chciała Niemca.
Wolała iść za Polaka,
Niż za cudzoziemca...

WICEK: — Teraz my będziemy puszcząć wianki, a pan Szabrusz z literatem będą łapać!
LITERAT: — Trochę ciemno...
SZABERSKI: — No i wilgoć...

LITERAT: — Nic nie złapałem!
SZABERSKI: — A ja mam!...
LITERAT: — Co pan ma? Przecież to jakaś stara miotła!
SZABERSKI: — A to pech!...

Najdłuższy dzień rozpoczął kalendarzowe lato

Nie każdy zapewne uprzytomnił sobie, że najdłuższy dzień roku mamy już za sobą. Najdłuższym dniem roku był miniony poniedziałek. Trwał on dokładnie 16 godzin i 45 minut, podczas gdy noc tej doby zaledwie 7 godzin i 15 minut.

Od poniedziałku dni będą stawały się coraz krótsze. Nie ma jednak powodów do obaw. „Kurczenie” się dnia będzie bardzo powolne — zaczęło się bowiem różnicą zaledwie 3 sekund!

Dopiero w dniu 23 września noc zrówna się z dniem, a 21-go grudnia zaobserwujemy najdłuższą noc, po czym znowu zacznie się walka, z której dzień wyjdzie zwycięsko.

W ubiegły poniedziałek promienie słoneczne padały na ziemię pod największym kątem wynoszącym 71 stopni. Nie wynika z tego jednak, aby dzień ten był najgorętszym dniem w całym roku. Na ciepłość wpływa bowiem wiele innych czynników, jak zachmurzenie, powolne nagrzewanie się skorupy ziemskiej, wiatry itd.

Według obliczeń astronomów uwzględniających wszystkie te czynniki — najgorętszym dniem roku będzie wtorek 3-go sierpnia.

Jednocześnie ze stałym kurczeniem się dnia rozpoczęło się kalendarzowe lato. Czeka ją nas dwa najcieplejsze miesiące roku — lipiec i sierpień. Z całej więc spokojnie możemy wylądować na urlop i oczekiwać najcieplejszego dnia roku — 3-go sierpnia...

Zamiast mięsa otrzymamy w lipcu jaja

Jak wiadomo, w każdym miesiącu wydawane jest mięso na kartki. Zimą nie nastęczało to żadnych trudności, natomiast latem często dochodzą skargi, że mięso szybko się psuje, a ponieważ w dodatku ludność od razu otrzymuje większe ilości — rezultat jest taki, że posiadacze kartek mają z tego minimalne korzyści.

W związku z tym, centralne władze aprowizacji postanowiły w okresie letnich miesięcy wydawać zamiast mięsa — jaja na kartki. Za każdy kilogram mięsa kartkownicze otrzymują 14 jaj w cenie po półtora złotego za sztukę.

Pierwszy „jajeczny” przydział nastąpi już w miesiącu lipcu na lipcowe kartki żywnościowe. (s)

Pobór rocznika 1927 Kto ma się zgłosić jutro?

Jutro, w czwartek, na komisję poborową zgłoszą się:

NA UL. ŚWIĘTOKRZYSKA 15
mężczyźni o nazwiskach na litery S i Sz, zamieszkałi na terenie 6, 7, 8, 9, 10 i 11 kom. M. O.

NA UL. OGRODOWA 34
mężczyźni, którzy dotychczas z powodu choroby lub innych wyłumaczonych przyczyn nie mogli się stawić.

Wyniki konkursu na utwór sceniczny

Wojewódzka Rada Narodowa i Wydział Kultury i Sztuki w Łodzi ogłosiły w listopadzie ub. roku konkurs na napisanie utworu scenicznego dla ochotniczych teatrów ludowych.

Pierwszą nagrodę w wysokości zł. 50.000 — przyznano Władysławowi Bodnickiemu za utwór pt. „Rudy Ignac”, drugą nagrodę w wysokości 30.000 zł. przyznano Bronisławowi Bakalowi za utwór pt. „Wielki bohater”.

Postawili dom, zburzyli dom...

Niezwykłe perypetie

budowli przy ul. Piotrkowskiej 94. — Zamiast kwaciarni stanie tu reprezentacyjny budynek

Powszechne zainteresowanie budziła w Łodzi przez dłuższy okres czasu rozpoczęta budowa w samym centrum miasta przy ul. Piotrkowskiej 94.

Na placu tym, jak pamiętają starzy łodzianie, znajdował się przed wojną słynny domek Lisnera, który został zburzony celem podniesienia wyglądu estetycznego pryncypalnej ulicy miasta.

Przez cały czas wojny i okupacji plac stał odłogiem. Dopiero w 1946 roku pewien prywatny przedsiębiorca zgłosił się do władz budowlanych i uzyskał zezwolenie na wybudowanie parterowego budynku murowanego, celem urządzenia w nim kwaciarni.

Przedsiębiorca zobowiązał się jednocześnie uporządkować cały teren placu. W trakcie budowy, gdy domek wzniesiony już był pod strop, zjawił się nagle współwłaściciel posesji, który wniósł sprzeciw przeciwko dalszej budowie.

Zaskarżył przedsiębiorcę do sądu i uzyskał prawomocny wyrok, na podstawie którego roboty zostały przerwane.

Mineło kilka miesięcy. Niedokończono

na budowlą poczęła niszczyć i stała się jednym wielkim śmietnikiem, stanowiącym zbiorowisko szcurków. Po pewnym czasie współwłaściciel placu porozumiał się z przedsiębiorcą i wyraził zgodę na dokończenie budynku. Ale przedsiębiorca nie miał już pieniędzy na kontynuowanie robót. Rozpoczynają się gorączkowe poszukiwania za współwłaścicielami. Nikt jednak nie chce zainwestować gotówki na wykończenie kwaciarni...

Tymczasem władze budowlane wysyłają monit za monitem do przedsiębiorcy, zapowiadając, że jeśli budynku nie wykończy, zarządzona będzie przymusowa rozbiórka tej rudery, szpecącej wygląd ulicy.

Przedsiębiorca jest bezsilny — w żaden sposób nie może zmobilizować pieniędzy. I wreszcie przed kilku dniami, władze korzystając z rejentalnego zobowiązania przedsiębiorcy, iż w razie niemożności dokończenia budowy przystąpi do rozbiórki — zarządziły zburzenie niewykończonego domu.

Na plac przy ul. Piotrkowskiej 94 przyszły robotnicy i poczęli zdejmować cegły po cegle. Właściwie winien to

uczynić niefortunny przedsiębiorca, ale okazało się, że... i na to nie ma pieniędzy.

Obecnie łodzianie zaintrygowani są jakie będą dalsze losy placu przy ul. Piotrkowskiej 94. Podobno ktoś zgłosił już wniosek w sprawie wybudowania tu dużego budynku mieszkalnego. Wątpliwe jednak, czy otrzyma zezwolenie, bo teren ten upatrzony został na budowę wielkiego gmachu państwowego, mającego pomieścić reprezentacyjny Powszechny Dom Towarowy. Byłoby to najlepsze rozwiązanie. Miasto miałooby pewność, że roboty będą szybko podjęte i zakończone.

Aktualna jest również sprawa placu po drugiej stronie Piotrkowskiej pod numerem 75. Był projekt, aby urządzić tu pasaż, łączący Piotrkowską z Aleją Kościuszki, potem Zgromadzenie Kupców postanowiło wzniesić tu DOM-KUPCA, ale na razie jakoś sprawy te ucichły.

Mamy nadzieję, że władze nie będą zbyt długo czekały i że znajdą sposoby uporządkowania tego terenu. Czy nie warto byłoby urządzić tu na przykład parking samochodowy? (s)

Lokatorzy, których nikt

nie ma prawa odwiedzać!

Komplikacje na tle trudnej sytuacji mieszkaniowej

Na tle trudnej sytuacji mieszkaniowej często wynikają rozmaite komplikacje. Wszelkie jednak dotychczasowe „rekordy” bije poniższa historia, o której zakomunikował nam zainteresowany lokator.

Przy ul. 6-go Sierpnia 65 znajduje się farbiarnia państwowa, dawniej „Bechtold i Seiler”. Na posesji tej mieści się 1-piętrowy domek mieszkalny, którego parter zajmują pomieszczenia biurowe, zaś pierwsze piętro — rodzina Sendackich.

Stary Sendacki przez długie lata był kierownikiem farbiarni, w której pracował również w czasie okupacji. Dopiero w roku 1947 przeszedł do innej firmy. Syn jego jest również majstrem farbiarzem i pracuje w prywatnej firmie przy ul. Marij Curie-Skłodowskiej.

Gdy Sendacki opuścił stanowisko, administracja firmy zażądała, aby zwol-

nił jednocześnie mieszkanie, twierdząc, iż jest to lokal służbowy. Sprawa oparła się o sąd, który stanął jednak na stanowisku, że lokal zajmowany przez Sendackiego nie może być traktowany jako służbowy, gdyż od najdawniejszych lat mieszkały w nim osoby prywatne.

Sendaccy pozostali więc w swym mieszkaniu, ale od pewnego czasu mają bardzo ograniczoną swobodę ruchów. Wartownik otrzymuje polecenie nie wpuszczania na teren fabryczny żadnych osób postronnych, co podyktowane zostało względami bezpieczeństwa. Sendaccy mogą więc wchodzić i wychodzić, ale nikt z ich znajomych, czy krewnych na teren fabryczny nie jest wpuszczany. I tak narzeczona młodego Sendackiego również musi zrezygnować z odwiedzin w mieszkaniu swego przysłego męża...

Wczoraj lokatorzy przyszli się uzalić do redakcji „Expressu”. Mówią, że w takich warunkach nie mogą dalej żyć, a przecież innego mieszkania nie dostaną. Cóż więc zrobić? Wprowadzić przy ul. 6-go Sierpnia 65 jest furtka od ogrodu, ale została ona zaplombowana i nolens volens muszą przechodzić przez wartownię, która nikogo innego nie chce przepuścić.

Doszło do tego, że kuzynka Sendackich, mieszkająca stale u swych krewnych, od 3-tych tygodni nie wychodzi na ulicę, obawiając się, że i jej wartownicy nie wpuszczą z powrotem do mieszkania. Administracja bowiem nie chce jej w żaden sposób zameldować.

Czy rzeczywiście nie można znaleźć jakiegoś życiowego sposobu rozwiązania tej sprawy? Przecież nie można ostatecznie krępować prywatnego życia obywateli! (ak-)

